

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

datum	Utrecht, 12 maart 2024
ons kenmerk	2024-09
voor informatie	Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl
onderwerp	Notaoverleg Initiatiefnota Tielen 'Én Én: een verjongingskuur voor de basiszorg' - 18 maart

Geachte leden van de commissie VWS,

Op 18 maart spreekt u over de Initiatiefnota van het lid Tielen 'Én Én: een verjongingskuur voor de basiszorg'. Patiëntenfederatie Nederland vindt dat mensen overal in Nederland moeten kunnen rekenen op goede passende zorg wanneer dat nodig is. De kwaliteit en de toegang van die zorg moeten goed geborgd zijn. We hebben daarover met partijen betrokken bij het Integraal Zorgakkoord (IZA) afspraken gemaakt in de Visie eerstelijnszorg 2030¹. Daar sluit de initiatiefnota goed bij aan. Het voorstel om in te zetten op meer digitalisering en samenwerking ondersteunen we van harte. In deze brief geven we vanuit patiëntperspectief graag 3 aandachtspunten mee.

1. Toegankelijke Digitale Zorg

De initiatiefnemer benoemt terecht dat de zorgvrager en diens verwachtingen uitgangspunt zouden moeten zijn bij de inrichting van zorg. Met aandacht voor verschillen tussen patiënten en hun verschillende behoeften. Dat geldt zeker bij de inzet van digitale zorg. Net als de initiatiefnemer is de Patiëntenfederatie van mening dat patiënten die dat willen vaker moeten kunnen kiezen² om hun zorg (deels) digitaal te ontvangen. Veel patiënten maken graag gebruik van nieuwe, digitale mogelijkheden. Uit recent onderzoek³ blijkt dat patiënten vinden dat dat veel zorg ook digitaal zou kunnen en dat dat onnodige tijd en kosten kan besparen. Zeker voor patiënten met een chronische aandoening en co- of multimorbiditeit kan digitale en hybride zorg veel opleveren in de zin van eigen regie, autonomie, tijdsbesparing en financiële besparing door minder reisbewegingen.

Wel is het belangrijk om rekening te houden met patiënten die minder digitaal vaardig zijn. Zorg dat er voor hen ook altijd een passende vorm van zorg beschikbaar is. Niet alle patiënten zijn op dit moment in de gelegenheid om digitale zorg te ontvangen. Niet alle patiënten beschikken over voldoende vaardigheden, kennis en of middelen om optimaal gebruik te kunnen maken van digitale zorg. De initiatiefnemer beschrijft in haar nota welke de rol zorgverleners, verzekeraars en de overheid kunnen spelen de invulling van (transformatie naar) digitale en hybride zorg. We zien daarin ook een belangrijke rol voor patiënten(organisaties). Betrek hen in het gesprek hoe en in welke vorm zorg het beste kan aansluiten op het leven en de behoefte van patiënten.

>Kan de initiatiefnemer toelichten welke rol ze voor patiënten(organisaties) beoogt bij de invulling van (transformatie naar) digitale en hybride zorg?

>Welke mogelijkheden ziet de initiatiefnemer om patiënten die gebruik willen maken van digitale zorg maar wie dat (nog) niet lukt te ondersteunen?

¹ [Visie eerstelijnszorg 2030 vastgesteld door veldpartijen, februari 2024](#)

² <https://www.patientenfederatie.nl/downloads/organisatie/736-naar-hybride-zorg/file>

³ [Onderzoek Onnodige Zorg, Patiëntenfederatie Nederland, maart 2021](#)

2. Beter inzicht in wachttijden en beschikbaar aanbod van zorg

In de initiatiefnota wordt terecht benoemd dat goede gegevensuitwisseling én volledig inzicht in de wachttijden en beschikbaarheid van zorg belangrijke randvoorwaarden zijn. Daarmee komen patiënten sneller op de juiste plek terecht voor passende zorg en ondersteuning. Beschikken over juiste en betrouwbare informatie over capaciteit én kwaliteit helpt patiënten en professionals om passende zorg en ondersteuning te vinden en organiseren. De minister schrijft in reactie op de initiatiefnota dat door partijen in de acute zorg hard gewerkt wordt aan de realisatie van zorgcoördinatie, waarbij wordt afgesproken dat inzicht wordt gegeven in beschikbare capaciteit.

Patiëntenfederatie Nederland weet uit ervaring dat goed en volledig inzicht in wachttijden en beschikbaar aanbod van zorg een proces van lange adem is. Versnelling is nodig om informatie over wachttijden en beschikbaarheid beter inzichtelijk te maken. En het is belangrijk dat deze informatie niet alleen voor zorgverleners, maar ook voor patiënten inzichtelijk is.

>Welke mogelijkheden zien de indiener en de minister om informatie over wachttijden en capaciteit voor patiënten sneller en beter inzichtelijk te maken?

3. Meer grip op eigen gezondheid met een persoonlijke gezondheidsomgeving

Patiëntenfederatie Nederland onderschrijft de intentie van initiatiefnemer om als patiënt zelf aan de knoppen te zitten van je eigen behandeling. Om meer grip te kunnen krijgen op de eigen gezondheid met behulp van een persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO), is het noodzakelijk dat patiënten over al hun eigen medische gegevens moeten kunnen beschikken. We zien dat dit in de praktijk tot nu toe onvoldoende lukt en dat nog lang niet alle zorgverleners gegevens beschikbaar stellen aan het PGO. Terwijl in het vorige coalitieakkoord en in het Integraal Zorgakkoord is afgesproken dat per 2025 alle mensen in Nederland toegang hebben tot een persoonlijke gezondheidsomgeving met daarin de (complete en correcte) zorggegevens.

De initiatiefnemer stelt voor om een jaarlijkse, financiële beloning voor zorgverleners te introduceren bij wie het gebruik door patiënten van o.a. PGO's en telemonitoring significant verhoogt. Naast de voorgestelde financiële beloning zou ook wetgeving een manier kunnen zijn om gegevens daadwerkelijk beschikbaar te krijgen in PGO. Aanvullende wetgeving, naast de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg kan zorgen voor een prikkel om medische dossiers bij alle zorgverleners beschikbaar te krijgen in het PGO.

>Welke andere mogelijkheden ziet de initiatiefnemer om zorgverleners te stimuleren om het medische dossier van patiënten via hun PGO beschikbaar te maken?

>Hoe kijkt de indiener aan tegen een wettelijke verplichting voor zorgverleners om het medisch dossier van patiënten via hun PGO beschikbaar te maken?

We vragen u de punten uit deze brief te betrekken bij het Notaoverleg. We zijn uiteraard graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Arthur Schellekens - Patiëntenfederatie Nederland